

DARBO GRUPĖS DĖL ŠVIETIMO PAGALBOS SPECIALISTŲ DARBO IR APMOKĖJIMO SĄLYGŲ TOBULINIMO POSĖDŽIO

PROTOKOLAS NR. 9

2021-04-14

Vilnius

Posėdis įvyko 2021 m. balandžio 14 d. 14–17 val. per Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Šviesios salytės nuotolinę prieigą.

Posėdžio pirmininkas – švietimo, mokslo ir sporto viceministras Ramūnas Skaudžius.

Posėdžio sekretorė – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Švietimo pagalbos skyriaus vyriausioji specialistė Ieva Vedeikytė.

Dalyvavo darbo grupės nariai: Arūnas Grimalis (Klaipėdos rajono Dovilų pagrindinės mokyklos direktorius), Erika Leiputė-Stundžienė (Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos pirmininko pavaduotoja), Egidijus Milešinas (Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos pirmininkas), Eglė Radėnienė (Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento direktorė), Gražina Šeibokienė (Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Švietimo pagalbos skyriaus vedėja), Jurgita Šerpatauskienė, (Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Teisės ir administravimo departamento Teisės skyriaus patarėja).

DARBOTVARKĖ:

Dėl papildomai pateiktų pasiūlymų Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijos narių atlygio už darbą įstatymui pakeisti.

SVARSTYTA. Papildomai pateikti pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijos narių atlygio už darbą įstatymo (DAĮ) pakeitimo.

Darbo grupės (DG) nariai buvo informuoti, kad po darbo grupių 2021-03-31 posėdžio buvo gauta pasiūlymų dėl DAĮ keitimo, kuriuos pateikė: Lietuvos Respublikos specialiųjų pedagogų asociacijos tarybos ir specialiųjų pedagogų aktyvas, Lietuvos logopedų asociacija (2021-04-06 raštas Nr. LLA-DOK-3), Lietuvos Respublikos švietimo įstaigų socialinių pedagogų aktyvas, Lietuvos socialinių pedagogų asociacija (2021-04-09 raštas Nr. SP-20), Lietuvos pedagoginių psichologinių tarnybų asociacija (2021-04-06 raštas Nr. 4).

Buvo konstatuota, kad dauguma pateiktų pasiūlymų jau buvo pateikta ir svarstyta DG.

DG nariams buvo pasiūlyta apsvarstyti šiuos pasiūlymus:

1. Dėl DAĮ 5 priedo IV skyriaus 24.1 ir 24.2 papunkčių

Gauti pasiūlymai:

1) 24.1 papunktyje nurodytiems darbuotojams dėl veiklos sudėtingumo nustatyti kitus procentus: 5-15 proc.; 3-20 proc.; 5-20 proc. (vienas iš argumentų nustatyti 5-15 proc. – suvienodinimas su 24.2 p.);

2) 24.1 papunktį siūlyta papildyti vidutiniais specialiaisiais ugdymosi poreikiais.

DG nariai pasisakė, kad dėl veiklos sudėtingumo šiame skyriuje nurodytiems darbuotojams pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai turėtų būti didinami analogiškai kaip mokytojams (t. y., 1-15 procentų). Atkreiptas dėmesys, kad bendrosios paskirties mokyklose mokinių, turinčių didelių ir labai didelių ugdymosi poreikių, yra mažuma, o specialiosios mokyklos yra skirtos mokiniams turintiems didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius, todėl suvienodinti 24.1 ir 24.2 papunkčių nuostatas būtų nepagrįsta.

2. Dėl DAĮ 5 priedo IV skyriaus 26 punkto

Gautas pasiūlymas: 26 punkte nurodytų darbuotojų darbo laiką didinti 1 val. (kad bendras valandų skaičius būtų 28 val. ir susilygintų su 27 punkte nurodytų darbuotojų bendru valandų skaičiumi).

DG nariai pasisakė, kad visiems darbuotojams darbo laiką reikėtų didinti proporcingai darbo užmokesčio didinimui (26 punkte nurodytų darbuotojų darbo laiką didinti 5 val.).

3. Dėl DAĮ 5 priedo V skyriaus 29.1 papunkčio

Gauti pasiūlymai:

1) 29.1.1 papunktyje nurodytiems darbuotojams dėl veiklos sudėtingumo nustatyti kitus procentus: 5-15 proc.; 3-20 proc.; 5-20 proc. (vienas iš argumentų nustatyti 5-15 proc. – suvienodinimas su 29.1.2 p.);

2) 29.1.1 papunktį papildyti vidutiniais specialiaisiais ugdymosi poreikiais;

3) dėl žemutinės intervalo ribos (1 proc.) socialinių pedagogų nuomone, „nėra teisinga vienodai didinti koeficientus tiems specialistams, kurių pagrindinė paskirtis – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą, bei tiems pagalbos specialistams, kurių paskirtis – padėti įgyvendinti teisę į mokslą, užtikrinti saugumą, šalinti priežastis dėl kurių vaikas/ mokinys negali lankyti mokyklos ar padėti vaikams/ mokiniams atgauti dvasinę darną ir dar be to papildomai skirti laiką individualiems arba grupiniams užsiėmimams su visais vaikais/ mokiniais, kuriems PPT rekomenduoja socialinio pedagogo ar psichologo pagalbą. Badydami atlikti tiesiogines savo pareigybines funkcijas ir rasti laiko papildomam darbui su SUP mokiniais, dažnai už savo asmeninius pinigus susirinkti trūkstamas tam kompetencijas, socialiniai pedagogai (galimai ir psichologai) yra priversti dirbti sudėtingesnėmis sąlygomis“.

DG nariai pasisakė, kad dėl veiklos sudėtingumo šiame skyriuje nurodytiems darbuotojams pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai turėtų būti didinami analogiškai kaip mokytojams, dirbantiems bendrojo ugdymo mokyklose (t. y., 1-15 procentų), kadangi socialinių pedagogų (taip pat ir psichologų) darbo funkcijos negali būti laikomos sudėtingesnėmis nei mokytojų, kurie turi dirbti su visa klase, užtikrinti ugdymo programos įgyvendinimą ir kt. Pažymėta, kad socialiniai pedagogai savo darbe gali pasirinkti įvairesnes darbo formas nei mokytojai, nėra apriboti ugdymo programų įgyvendinimu, gali dirbti individualiai su mokiniu. Lankstesnis darbo organizavimo formų pasirinkimas suteikia galimybes sumažinti veiklos sudėtingumą dėl darbo su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais. DG nariai taip pat pasisakė, kad nederėtų sulyginti veiklos sudėtingumo 29.1.1 ir 29.1.2. papunkčiuose nustatytais atvejais (argumentai tie patys kaip ir dėl 24.1 ir 24.2 papunkčių).

4. Dėl DAĮ 5 priedo V skyriaus 29.2 papunkčio

Pasiūlyta 29.2. papunktyje pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus dėl veiklos sudėtingumo didinti 20 proc. (vietoje 5-20 proc.) specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams, psichologams, socialiniams pedagogams, dirbantiems švietimo pagalbos įstaigose (ŠPI).

Darbo tvarka pasikonsultavus su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atsakingais specialistais, konstatuota, kad skirtingų kvalifikacinių reikalavimų taikymas tos pačios reglamentuojamos profesijos darbuotojams, dirbantiems skirtingose įstaigose, neatitiktų lygiateisiškumo principo ir pagal Europos Teisingumo Teismo suformuotą praktiką būtų laikomas tiesiogine diskriminacija. Atsižvelgiant į tai, netikslinga inicijuoti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pataisų dėl ŠP specialistų, dirbančių ŠPI, kvalifikacinių reikalavimų prilyginimo A1 lygio pareigybei.

DG nariai pasiūlė apsvarstyti galimybes ŠPI specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus dėl veiklos sudėtingumo padidinti didesniu procentu, nes nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. ŠPI specialistų pareiginės algos valandinis įkainis vis dar bus mažesnis, nei dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose. Tačiau kartu pastebėta, kad palaipsniui didinant bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių ŠP specialistų darbo laiko normą ir keliant visų pedagogų algas, visų ŠP specialistų bazinis valandos įkainis turėtų susilyginti (neskaitant jo didinimo dėl veiklos sudėtingumo).

5. Dėl DAĮ 5 priedo V skyriaus 29 punkto papildymo naujais kriterijais

Aptartas socialinių pedagogų pasiūlymas papildyti 29 punktą naujomis nuostatomis, pagal kurias pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo didinami:

1) 15–25 procentais, kai jie teikia švietimo pagalbą ikimokyklinio amžiaus vaikams, mokyklinio amžiaus vaikams, jų namuose ar (ir) švietimo įstaigos skyriuose, esančiuose kitose gyvenamosiose vietovėse, negu jų darbovietė;

2) 5-20 procentų socialiniams pedagogams, dirbantiems mokyklose, turinčiose bendrabučius.

3) 5-20 procentų teikiantiems švietimo pagalbą mokiniams, kuriems dėl ligos ar sudėtingų elgesio ar raidos sutrikimų skirtas mokymas namuose;

4) 5-20 procentų mokyklose, kuriose yra užsieniečių ar Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių gyventi į Lietuvos Respubliką, nemokančių valstybinės kalbos.

DG nariai pasisakė, kad ne visais atvejais nurodyti kriterijai gali didinti veiklos sudėtingumą, todėl būtų neįvertinama juos nustatyti DAĮ. Dėl koeficientų didinimo nurodytais atvejais turėtų būti sprendžiama įstaigos lygmenyje, įvertinus konkrečią situaciją – tai leidžia DAĮ 5 priedo 29.3 papunktis, kuriame numatyta galimybė dėl išimtinių atvejų lanksčiai susitari su darbdaviu bei susitarimus užfiksuoti biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

6. Dėl DAĮ 5 priedo V skyriaus 31 punkto

Pirminis pasiūlymas (svarstytas 2021-03-31 DG posėdyje):

„31. ~~Socialinių pedagogų, dirbančių mokyklose, Švietimo įstaigose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laikas per savaitę yra 36 valandos. Ne daugiau kaip 60 procentų šių darbuotojų darbo laiko skiriama tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, o kita dalis – netiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais (darbams planuoti, pasirengti tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais asmenimis, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.).“~~

Kiti pasiūlymai:

1) vietoje „darbo laikas, skiriamas tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais“ vartoti „darbo laikas, skiriamas tiesioginiam darbui su pagalbos gavėjais“, tikslinti tiesioginio ir netiesioginio darbo turinį, atitinkamai peržiūrėti tiesioginiam ir netiesioginiam darbui skiriamo darbo laiko proporcijas;

2) DAĮ nenustatyti darbo laiko dalies, tenkančios tiesioginiam ir netiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, o darbo laiko paskirstymą detalizuoti poįstatyminiuose teisės aktuose (atitinkamos pagalbos teikimo aprašuose), DG aptarus konkrečių specialistų darbo specifiką ir jiems priskiriamas funkcijas.

3) PPT vadovų asociacijos pasiūlymas (lyginamasis su DG svarstytu pirminiu variantu):

„31. Švietimo įstaigose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laikas per savaitę yra 36 valandos. Ne daugiau kaip 60 procentų šių darbuotojų darbo laiko skiriama tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, **jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų bei švietimo pagalbos specialistų konsultavimui**, o kita dalis – netiesioginiam darbui ~~su mokiniais ar vaikais~~ (darbams planuoti, pasirengti tiesioginiam darbui ~~su mokiniais ar vaikais~~, dokumentams rengti, **kitoms nuostatuose numatytoms funkcijoms atlikti bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais asmenimis, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.).“**

4) Socialinių pedagogų pasiūlymas (lyginamasis su DG svarstytu pirminiu variantu):

„31. Švietimo įstaigose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laikas per savaitę yra 36 valandos. Ne daugiau kaip 60 procentų šių darbuotojų darbo laiko skiriama tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, **bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais/ rūpintojais) ir pedagogais**, kita dalis – netiesioginiam darbui ~~su mokiniais ar vaikais~~ (darbams planuoti, pasirengti tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais

asmenimis, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.) kitoms veikloms/ funkcijoms, numatytais atitinkamos pagalbos teikimo apraše bei pasirengti tiesioginiam darbui.“

arba

„31. Švietimo įstaigose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laikas per savaitę yra 36 valandos. Ne daugiau kaip 60 procentų šių darbuotojų darbo laiko skiriama tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais **švietimo pagalbos gavėjais**, kita dalis – ~~netiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais (darbams planuoti, pasirengti tiesioginiam darbui su mokiniais ar vaikais, dokumentams rengti, bendradarbiauti su mokytojais, kitais ugdymo procese dalyvaujančiais asmenimis, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.) pasirengti tiesioginiam darbui bei kitoms veikloms, numatytais atitinkamos pagalbos teikimo apraše.~~“

4) Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (ŠMSM) specialistų pasiūlymas:

„31. Švietimo įstaigose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laikas per savaitę yra 36 valandos. Ne daugiau kaip 80 procentų šių darbuotojų darbo laiko skiriama tiesioginiam darbui su švietimo pagalbos gavėjais, o kita dalis – netiesioginiam darbui (darbams planuoti, pasirengti tiesioginiam darbui su švietimo pagalbos gavėjais, dokumentams rengti ir kt.).“

DG nariams nepavyko susitarti dėl 31 punkto formuluotės, kadangi išsiskyrė nuomonės apie tiesioginio ir netiesioginio darbo funkcijas, tiesioginius švietimo pagalbos gavėjus, laiko paskirstymo proporcijas.

7. Dėl DAĮ 7 straipsnio papildymo 7¹ dalimi

Pirminis pasiūlymas (svarstytas 2021-03-31 DG posėdyje):

papildyti DAĮ 7 straipsnį nauja 7¹ dalimi:

„7¹. Švietimo pagalbos įstaigų vadovams, taip pat jų pavaduotojams ir skyrių vedėjams, kurių darbas laikomas pedagoginiu, šio įstatymo 1 ir 2 prieduose nustatyti minimalieji ir maksimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų.“

Kiti pasiūlymai:

1) švietimo pagalbos įstaigų vadovams padidinti minimaliuosius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad jie viršytų didžiausią švietimo pagalbos specialisto, turinčio eksperto kvalifikacinę kategoriją, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, o maksimaliųjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų nekeisti.

2) PPT vadovų asociacijos pasiūlymas:

„7¹. Švietimo pagalbos įstaigų vadovams, taip pat jų pavaduotojams ir skyrių vedėjams, kurių darbas laikomas pedagoginiu, šio įstatymo 1 ir 2 prieduose nustatyti minimalieji ir maksimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų. Nustatyti direktoriaus darbo užmokestį nemažiau kaip 20 proc., direktoriaus pavaduotojo, skyriaus vedėjo – nemažiau kaip 10 proc. didesnę už aukščiausią kvalifikaciją turinčio darbuotojo darbo užmokestį“.

3) ŠMSM specialistų pasiūlymas:

„7¹. Švietimo pagalbos įstaigų vadovams, taip pat jų pavaduotojams, kurių darbas laikomas pedagoginiu, šio įstatymo 1 priede nustatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 50 procentų, švietimo pagalbos įstaigų skyrių vedėjams, kurių darbas laikomas pedagoginiu, šio įstatymo 2 priede nustatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 50 procentų“.

Pagal šį pasiūlymą, mažiausias minimalus ŠPĮ vadovo koeficientas būtų ne žemesnis nei specialisto eksperto su maksimaliu stažu koeficientas (neskaitant didinimo dėl veiklos sudėtingumo), bet jis neviršytų mokyklų vadovo koeficiento. Maksimali intervalo riba nekeičiama, nes ji jau dabar viršija mokyklos vadovo koeficientą. ŠPĮ vadovo pavaduotojo ir skyriaus vedėjo minimalūs koeficientai neviršytų mokyklos vadovo pavaduotojo ir skyriaus vedėjo koeficientų. Lėšų planuojama skirti šių darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti vidutiniškai 20 proc.

DG nariai pritarė galutiniam ŠMSM pasiūlymui.

SUTARTA:

Rengiant DAĮ pakeitimo projektą, įvertinti DG narių nuomonę ir argumentus.

Posėdžio pirmininkas

Ramūnas Skaudžius